

Innst. 183 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:19 S (2012–2013)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingjerd Schou, Knut Arild Hareide, Borghild Tenden og Bård Hoksrud om utbygging av nytt digitalt nødnett

Til Stortinget

Sammendrag

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en melding i god tid før utgangen av inneværende stortings sesjon, som gjennomgår status og rapporterer om fremdriften av utbyggingen av nødnett sett i forhold til fremdriftsplan, budsjett og måloppnåelse, ut fra de kriterier som opprinnelig lå til grunn for vedtaket om utbygging i St.prp. nr. 30 (2006–2007) og Prop. 100 S (2010–2011).»

Det vises til dokumentet for nærmere begrunnelse av forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruiter, Gorm Kjernli, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra

Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, viser til vedlagte uttalelse, datert 20. desember 2012, fra Jus-tis- og beredskapsdepartementet v/statsråden i saken.

Komiteen understreker at Nødnett er viktig for Norges beredskapsevne. Arbeidet med å få på plass et robust, felles Nødnett basert på moderne teknologi er en viktig satsing på samfunnssikkerhet og styrket beredskap i Norge. Komiteen viser til at prosjektet Nødnett har vært til behandling i Stortinget ved flere anledninger, sist i forbindelse med statsbudsjettet for 2013, jf. Prop. 1 S (2012–2013) og Innst. 13 S (2012–2013). I tillegg er prosjektet omtalt i Meld. St. 29 (2011–2012) som ligger til behandling i Stortinget.

Komiteen viser videre til at statsråden i uttalen-sen datert 20. desember 2012 opplyser om at hun i løpet av første kvartal 2013 vil legge fram en melding for Stortinget om oppfølging av NOU 2012:14 Rap-porrt fra 22. juli-kommisjonen. I meldingen vil det bli gitt en oppdatert omtale av bl.a. fremdriften i utbyggingen, budsjett og måloppnåelse av Nødnett-prosjektet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at flere av premissene som tidligere har ligget til grunn for Stortingets enstemmige vedtak om utbygging av nytt Nødnett, er endret. Dette gjelder blant annet at dataoverføring, EKG-overføring og posisjonering er vanskelig å oppfylle, og at brukerne opplever store problemer med manglende dekning innendørs flere steder. Flertallet viser til at regjeringen i liten grad har informert Stortinget om problemene og de svakere sidene ved systemet. Dette på tross av at det i vedtaket om utbyg-

ging av trinn 1 blant annet står i St.prp. nr. 30 (2006–2007):

«Ved landsdekkende utbygging vil nødnettets radiosendere / mottakere dekke om lag 80 % av landets areal og nær 100 % av befolkningen. Det vil bli spesielt god dekning i byer og tettsteder, også innenørs».

Flertallet viser til at Stortingets behandling av St.prp. nr. 30 (2006–2007) ble hastebehandlet, og at St.prp. nr. 83 (2008–2009) ble lagt frem til behandling i Stortinget med bare to uker igjen til avslutning av sesjonen.

Flertallet viser til at Stortinget i Prop. 1 S (2012–2013) bevilget 1 234 883 000 kroner til Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) i 2013, og at prosjektet også krever store investeringer av den enkelte bruker i utskifting av materiell, og dette kommer i tillegg til de betydelige beløp som har blitt brukt på dette prosjektet siden 2004–2005, da første vedtak om kjøp og utbygging ble gjort. Flertallet opplever ikke at Prop. 1 S (2012–2013) i stor nok grad belyste problemstillingene som har kommet frem om utbyggingen av nødnett, det siste året.

Flertallet vil påpeke bekymring vedrørende manglende resultater i forbindelse med utbyggingen av Nødnett. Nødnett er svært viktig for å sikre sikker og god kommunikasjon for den enkelte nødetat samt mellom etatene. Prosjektet har blitt utsatt og regjeringen har selv kuttet i bevilgningen fordi utbyggingen går saktere enn planlagt. Flertallet viser til at utbygging av nytt Nødnett allerede er tre år forsinket og vesentlig dyrere enn opprinnelig antatt. Flertallet er også bekymret for fremgangen i utbyggingsprosjektet, og om det vil være mulig å nå full utbygging innen 2015.

Flertallet viser til Stortingets behandling av interpellasjon nr. 11 (2012–2013) og den informasjon som justis- og beredskapsministeren har gitt i spørretimen. I denne sammenheng viser flertallet til at regjeringen har bekreftet at Stortingets forutsetning om dekningsgrad på 79 pst. ligger fast.

Flertallet vil peke på at Stortinget også var opptatt av at innføringen av det nye nødnett ikke skulle påføre kommunene og nødetatene store ekstra-utgifter. Flertallet vil peke på at erfaringene så langt har vist at det har vært en dramatisk økning i kostnadene for brukerne. Flertallet forutsetter at dette er et av de forholdene som statsrådets varslede melding også må omhandle.

Flertallet har registrert at statsråden i uttalen datert 20. desember 2012 opplyser om at hun i løpet av første kvartal 2013 vil legge fram en melding for Stortinget om oppfølging av NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen. Flertallet viser til at denne NOU bare omtaler Nødnett-prosjektet i

svært begrenset grad. På bakgrunn av de alvorlige sakene som er fremkommet om Nødnett-utbyggingen i etterkant av NOUen, den store betydningen og kostnaden ved prosjektet, mener flertallet at den mest korrekte behandlingen hadde vært å gjennomføre en særskilt evaluering og behandling av prosjektet.

Flertallet foreslår:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en melding i god tid før utgangen av inneværende stortings-sesjon, som gjennomgår status og rapporterer om fremdriften av utbyggingen av Nødnett sett i forhold til fremdriftsplan, budsjett og måloppnåelse, ut fra de kriterier som opprinnelig lå til grunn for vedtaket om utbygging i St.prp. nr. 30 (2006–2007) og Prop. 100 S (2010–2011).»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet understreker at kjernebrukerne av Nødnett er de tre nødetatene brann, helse og politi. Representanter fra kjernebrukerne har vært involvert i prosjektet fra starten av, og brukerkrav fra brann, helse og politi har vært førende i valg av løsning.

Videre presiserer disse medlemmer at spesialiseringen for Nødnett var teknologinøytral slik at tilbud kunne bli gitt med basis i ulike teknologier. I forhandlingsfasen sto man igjen med to konkurrerende tilbud, begge basert på TETRA. Denne teknologien er spesielt utviklet for kommunikasjon i og mellom nød- og beredskapsstat. Det er etablert/blir bygd nødnett basert på TETRA i mange europeiske land, i tillegg til Norge, blant annet: Island, Sverige, Danmark, Finland, Litauen, Estland, Storbritannia, Nederland, Belgia, Tyskland, Østerrike, Ungarn, Slovenia, Portugal, Italia og Hellas. I Prop. 100 S (2010–2011), jf. Innst. S. nr. 371 (2010–2011) fremgår det videre at det ikke finnes reelle alternativer til TETRA for utbygging av det norske nødnett. Videre fremgår det at ekstern kvalitetssikrer mener at evalueringen gir god trygghet for at TETRA er et hensiktsmessig teknologivalg.

Disse medlemmer viser videre til den varslede meldingen i første kvartal 2013 om oppfølging av NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen og der det vil bli gitt en oppdatert omtale av bl.a. fremdriften i utbyggingen, budsjett og måloppnåelse av Nødnett-prosjektet. Med bakgrunn i dette foreslår disse medlemmer at representantforslaget ikke vedtas, og fremmer følgende forslag:

«Dokument 8:19 S (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingjerd Schou, Knut Arild Hareide, Borghild Tenden og Bård Hoksrud om utbygging av nytt digitalt nødnett – vedtas ikke.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Nødnett-prosjektet har vært uforsvarlig behandlet i Stortinget, jf. protokolltilførsel fra medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre i transport- og kommunikasjonskomiteens møte 8. juni 2009. Disse medlemmer forutsetter at ansvarlig statsråd og ansvarlig departement på en god og aktiv måte sørger for at Stortinget holdes informert om arbeidet med å fjerne/kompensere de systemsvakheter med Nødnettet som er avdekket gjennom innspill fra ulike brukere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at det er avgjørende for alle de som jobber i nødnettene å ha et skikkelig nødnett som sørger for at de mannskapene som er i førstelinjetjenesten har god kommunikasjon seg imellom og med operasjonssentralen. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ønsket en teknologinøytral anbudsrunder, og hadde kritiske merknader til prosjektet i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2004–2005). Disse medlemmer registrerer at mange av bekymringene Fremskrittspartiet hadde, dessverre har slått til. Disse medlemmer vil også peke på at det har vært en rekke hendelser som har avdekket store mangler og svakheter blant annet under en øvelse på Ila fengsel og under stormen Dagmar hvor et stort antall basestasjoner falt ut. Disse medlemmer vil videre vise til at Politiets data- og materielltjeneste 19. november 2012 sendte et brev til Direktoratet for nødkommunikasjon der det ble påpekt at innendørsdekningen til Nødnettet ikke er tilfredsstillende, jf. skriftlig spørsmål fra Bård Hoksrud til justis- og beredskapsministeren, Dokument nr. 15:651 (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at investeringen i

nytt Nødnett er betydelig, men samtidig riktig, hvis dette betyr at en oppnår de merverdiene som ble skissert i opprinnelig vedtak i Stortinget. Utbyggingen av Nødnett har tatt mye lengre tid enn man i utgangspunktet forventet, og kostnadene har blitt vesentlig høyere.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Dokument 8:19 S (2012–2013) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingjerd Schou, Knut Arild Hareide, Borghild Tenden og Bård Hoksrud om utbygging av nytt digitalt nødnett – vedtas ikke.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen legge frem en melding i god tid før utgangen av inneværende stortings sesjon, som gjennomgår status og rapporterer om fremdriften av utbyggingen av Nødnett sett i forhold til fremdriftsplan, budsjett og måloppnåelse, ut fra de kriterier som opprinnelig lå til grunn for vedtaket om utbygging i St.prp. nr. 30 (2006–2007) og Prop. 100 S (2010–2011).

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 5. februar 2013

Knut Arild Hareide

leder

Tone Merete Sønsterud

ordfører

Vedlegg

Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 20. desember 2012

Dok 8:19 S (2012-2013) representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingjerd Schou, Knut Arild Hareide, Borghild Tenden og Bård Hoksrud om utbygging av nytt digitalt nødnett

Jeg viser til brev fra Transport- og kommunikasjonskomiteen datert 28.11.2012 vedrørende ovennevnte.

Nødnett er, som forslagsstillerne understreker, viktig for Norges beredskapsevne, og arbeidet med å få på plass et robust, felles Nødnett basert på moderne teknologi er en viktig satsning på samfunnsikkerhet og styrket beredskap i Norge. Jeg er derfor glad for at Kristelig Folkepartis forslag om å halvere bevilgningen til Nødnett i 2013-budsjettet ikke fikk støtte fra andre partier i Stortinget, med den usikkerheten det ville gitt for den landsdekkende utbyggingen.

Alle ressurser bør nå settes inn i å følge opp de beslutninger som er fattet. Nødnett bygges ut for å dekke de behov nødetatene har beskrevet. Utbyggingen er i tråd med rammene som er gitt av Stortinget og eksterne kvalitetssikrers anbefaling, herunder Stortingets forutsetninger om krav til kvalitet og flatedekning. Direktoratet for nødkommunikasjon blir nøye fulgt opp, både gjennom etatsstyringen fra Justis- og beredskapsdepartementet og jevnlig tilsyn fra Riksrevisjonen.

Nødnett er i bruk i hele området for første utbyggingstrinn, men som forslagsstillerne skriver tok dette lengre tid enn en i utgangspunktet forventet og kostnadene ble vesentlig høyere enn det som var lagt til grunn i St. prp. nr. 30 (2006-2007), jf. Innst. S. nr. 104 (2006-2007). Dette skyldes hovedsakelig store

vanskeligheter på leverandørsiden, langvarige prosesser for etablering av enkelte basestasjoner og uforutsette forsinkelser knyttet til evalueringen mellom første og andre utbyggingstrinn.

Andre utbyggingstrinn er i full gang. Per i dag pågår det utbygging i Hedmark, Vest-Oppland og Gudbrandsdalen politidistrikter, og det pågår radio-planlegging for hele landet. Regjeringen ser det som en prioritert oppgave å sørge for at det landsdekkende Nødnett kommer på plass innen utgangen av 2015 og innenfor rammen på 4,7 mrd. kr, samt å sikre at Nødnett i drift er et trygt og effektivt verktøy for brukerne. Direktoratet for nødkommunikasjon rapporterer at utbyggingen går etter planen, både hva gjelder utbyggingstempo og kostnader.

Nødnettprosjektet er etter min vurdering godt opplyst for og forankret i Stortinget. Inneværende år er det gitt omtale av Nødnett og status i saken i Meld. St. 29 (2011-2012) Samfunnssikkerhet, som ligger til behandling i Stortinget, i Prop. 1 S (2012-2013) og Prop. 23 S (2012-2013). Videre er det gitt svar på spørsmål fra partiene knyttet til budsjettbehandling og ved behandlingen av interpellasjon fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou om Nødnett i Stortinget 13.11.2012.

Jeg vil i melding til Stortinget om oppfølging av NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli-kommisjonen, som legges frem for Stortinget i løpet av første kvartal 2013, gi en oppdatert omtale av bl.a. fremdriften i utbyggingen, budsjett og måloppnåelse.

På denne bakgrunn ser jeg derfor ikke behov for en egen melding til Stortinget om Nødnett i vårsesjonen 2013.